

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 12270 posła Pawła Jabłońskiego z 22 września 2025 roku w sprawie działań odwetowych wobec sygnalistów w związku ze zgłoszeniem nieprawidłowości w działaniu ówczesnego dyrektora Instytutu Solidarności i Męstwa im. Witolda Pileckiego, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Doniesienia medialne, na jakie powołuje się poseł Paweł Jabłoński, dotyczą dwóch odrębnych zgłoszeń, z których żadne nie spełnia wymogów ustawowych uznania za objęte ochroną wynikającą z ustawy o ochronie sygnalistów (Dz. U. 2024 poz. 928) (dalej jako: ustawa o ochronie sygnalistów).

W przedmiotowym zakresie doszło do medialnego zagregowania w jedno zdarzenie prawne dwóch odrębnych zgłoszeń, których autorem była Hanna Radziejowska, kierownik Oddziału Instytutu Pileckiego w Berlinie, dotyczących działalności kierownictwa Instytutu Pileckiego. Pierwsze wystąpienie nastąpiło 5 marca 2025 r., natomiast drugie zostało przekazane 28 lipca 2025 r.

Pierwsze z ww. wystąpień, z 5 marca 2025 r., zostało skierowane do Hanny Wróblewskiej, minister kultury i dziedzictwa narodowego, starszego specjalisty w Wydziale ds. Polityki Pamięci w Departamencie Dziedzictwa Kulturowego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, sekretariatu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz do wiadomości sekretariatu oddziału Instytutu Solidarności i Męstwa im. Witolda Pileckiego w Berlinie. Korespondencja Hanny Radziejowskiej została przygotowana jako oficjalne pismo Oddziału Instytutu (na papierze firmowym i z numerem kancelaryjnym), nie jako prywatna korespondencja autorki.

W zakresie tego wystąpienia została przez nieuprawnionego pracownika (adresata korespondencji skierowanej do Ministerstwa) przekazana zainteresowanej informacja wskazująca na procedowanie jej pisma w trybie ustawy o ochronie sygnalistów. Informacja ta była przedwczesna i błędna.

Zgodnie z obowiązującą *Procedurą przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego*, stanowiącą załącznik nr 1a do zarządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 23 grudnia 2024 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie *Procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego* (Dz. Urz. MKiDN poz. 141), wystąpienie mogące stanowić zgłoszenie w rozumieniu ustawy o ochronie sygnalistów kierowane jest niezwłocznie do upoważnionego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pracownika w celu jego wstępnej weryfikacji. Takie działania zostały zgodnie z procedurą podjęte, sprawa została

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

przekazana do upoważnionego pracownika, który po wstępnej jego weryfikacji ustalił, że treść zgłoszenia nie dotyczyła naruszenia prawa w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie sygnalistów. Niezależnie jednak od zainicjowanego procesu weryfikacji, pracownik, który był również adresatem wiadomości Hanny Radziejowskiej, udzielił w sposób nieuprawniony we własnym zakresie odpowiedzi bez uzgodnienia z upoważnionym pracownikiem.

Należy nadmienić, że obieg dokumentów i podejmowane czynności w jednostce organizacyjnej, w której pracownik jest zaseregowany, objęte zostały stosownym postępowaniem wyjaśniającym w zakresie dyscypliny pracy, a wyniki tego postępowania będą znane po przeprowadzeniu stosownej ustawowej procedury.

Na podstawie analizy materiału dostarczonego przez Hannę Radziejowską 5 marca 2025 r., dokonanej przez upoważnionego w zakresie weryfikacji zgłoszeń zgodnie z obowiązującą procedurą pracownika, stwierdzono, że korespondencja nie dotyczyła naruszenia prawa w żadnym z obszarów określonych w ustawie o ochronie sygnalistów. W związku z tym nie zostało spełnione podstawowe kryterium definicji zgłoszenia naruszenia prawa. Zatem według stanu prawnego obowiązującego na dzień przekazania korespondencji, jak również w okresie, w którym dokonano weryfikacji tej korespondencji, Hanna Radziejowska nie posiadała statusu sygnalistki zgodnie z przepisami ustawy o ochronie sygnalistów, ponieważ nie zgłosiła naruszenia prawa w jednym z obszarów, który został określony w tym akcie ustawowym.

W kontekście doniesień medialnych i nieuprawnionych twierdzeń istotnym jest, że korespondencja w ramach niniejszego zgłoszenia nigdy nie została udostępniona przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego osobom postronnym ani Instytutowi Pileckiego.

Drugie zgłoszenie, niezbieżne w zakresie treści i z uwagi na to rozpatrywane odrębnie, przesłano 28 lipca 2025 r. do Marty Cienkowskiej, minister kultury i dziedzictwa narodowego, oraz do Jana Tombińskiego, Ambasadora RP w Niemczech.

Korespondencja z 28 lipca br. została udostępniona Krzysztofowi Ruchniewiczowi, dyrektorowi Instytutu Pileckiego, w następstwie omówienia go szeroko w przestrzeni publicznej, w tym przez media. Przedmiotowe pismo zakwalifikowane zostało jako wystąpienie do organu z wnioskiem o podjęcie czynności wyjaśniających. Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1-2 ustawy o instytutach badawczych minister nadzorujący, w tym wypadku Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, sprawuje nadzór nad Instytutem Pileckiego. Jak wskazano wyżej, ze względu na treść, jak również formę korespondencji (sporządzono ją na urzędowym blankiecie z numerem kancelaryjnym, nie jako prywatną korespondencję autorki) zgłoszenie zostało zakwalifikowane jako niepodlegające ustawie o ochronie sygnalistów, a zatem funkcjonujące w obiegu urzędowym na zasadach ogólnych. Procedowane było zatem w sposób standardowy w takich przypadkach, czyli przy udziale podmiotu, którego korespondencja dotyczyła, po fakcie, gdy zostało szczegółowo opisane w ogólnopolskich mediach.

Zgłoszenia Hanny Radziejowskiej nie posiadały statusu zgłoszenia naruszenia prawa zgodnie z przepisami ustawy o ochronie sygnalistów. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie sygnalistów sygnalistą jest osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą. Na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie sygnalistów naruszeniem prawa jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa wymienione w zamkniętym katalogu naruszeń.

Korespondencja Hanny Radziejowskiej nie posiadała znamion klasyfikujących ją do zastosowania przepisów ustawy o sygnalistach. Nie dotyczyła żadnego z obszarów określonych w ustawie.

Biorąc pod uwagę powyższe, na podstawie przepisów ustawy o ochronie sygnalistów Hanna Radziejowska i Wojciech Fałkowski nie spełniali ustawowych kryteriów, pozwalających na zakwalifikowanie ich jako sygnalistów. W konsekwencji, w przedmiotowej sprawie nie nastąpił czyn zabroniony polegający na ujawnieniu korespondencji pochodzącej od tych osób osobie nieuprawnionej. Oznacza to brak wystąpienia okoliczności, których zaistnienie tworzyłoby obowiązek przekazania do właściwego organu zawiadomienia o przestępstwie.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

SEKRETARZ STANU

Maciej Wróbel